

Avklaring, reservering og tildeling av ledig nettkapasitet i Agder Energi Nett

Nettselskapet har en plikt til å tilby alle som ønsker det tilgang til nettet. Når en kunde henvender seg til en netteier med ønske om nettilknytning eller øke sitt forbruk eller sin produksjon, plikter nettselskapet å gjøre en vurdering av om tilknytningen er driftsmessig forsvarlig.

Tilknytning av nytt forbruk og/eller produksjon (kunder) til kraftnettet reduserer ledig nettkapasitet og vil når eksisterende nettkapasitet er fullt ut utnyttet medføre behov for tiltak, normalt nettførsterkning. Dersom det ikke er driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning til eksisterende nett, plikter nettselskapet å utrede, søke konsesjon og gjennomføre nødvendige investeringer i sine nett for å kunne gi tilknytning. I slike tilfeller må kunden dekke en forholdsmessig andel av de kostnadene som utløses (anleggsbidrag). Fordeling av finansiering av slik nettførsterkning er regulert i [Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier](#). Dersom nettselskapet mener det ikke er samfunnsmessig rasjonelt å tilknytte kunden på grunn av høye tilknytningskostnader har nettselskapet anledning til å søke om fritak fra tilknytnings- og investeringsplikten til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

For mer informasjon om tilknytningsplikten henvises det til [NVEs nettside om tilknytningsplikt](#)

Da anleggsbidraget til kunden vil være avhengig av om det utløser behov for nettførsterkning eller ikke må nettselskapet ha prosedyrer for hvordan tildeling av ledig kapasitet, som kan benyttes uten å bli ilagt anleggsbidrag for nettførsterkning, kan reserveres og tildeles.

For noen områder hvor det var større potensial for ny kraftproduksjon enn hva som var ledig nettkapasitet i sentralnettet hadde Statnett tidligere en "køordning" for reservering og tildeling av ledig nettkapasitet (også for tilknytning til underliggende regional- og distribusjonsnett som var eiet av andre nettselskaper enn Statnett). I desember 2018 endret Statnett sine retningslinjer for dette ved å overføre ansvaret for reservering og tildeling av ledig nettkapasitet til det nettselskapet som produksjonskunden fysisk er planlagt tilknyttet.

Figuren i vedlegg 1 viser prosess for avklaring, reservering og tildeling av ledig nettkapasitet i Agder Energi Nett (AEN). Prosessen er oppdelt i følgende hovedfaser:

Forespørsel og vurdering av nettkapasitet

Ved forespørsel om nettkapasitet plikter nettselskapet som nevnt å gjøre en vurdering av om tilknytning er driftsmessig forsvarlig eller ikke. I [forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier](#), § 17-5 Betaling for nettutredninger i regional- og transmisjonsnett, er følgende beskrevet:

Nettselskapet skal vederlagsfritt avklare om det er driftsmessig forsvarlig å etterkomme kundens bestilling, når effektbehov og lokalisering er rimelig avklart.

Nettselskapet kan ta betalt for å avklare om det er driftsmessig forsvarlig å etterkomme kundens bestilling, når kundens effektbehov og lokalisering ikke er rimelig avklart. Betalingen fastsettes på grunnlag av faktisk medgåtte kostnader.

Tilknytning av nytt forbruk eller ny produksjon til kraftnettet

AEN praktiserer å ta betalt for slike vurderinger dersom kundens effektbehov og lokalisering ikke er rimelig avklart. Dette gjelder for eksempel i tilfeller der kunden ønsker svar på hvor mye ledig nettkapasitet som er tilgjengelig på et spesifisert sted, eller ønsker å få en oversikt over hvor i et definert område det er mest ledig nettkapasitet.

For forespørsel om nettkapasitet for ny produksjon benyttes [søknadsskjema for tilknytning av ny produksjon](#). For forespørsel om nettkapasitet for nytt forbruk benyttes [søknadsskjema for nytilknytning større anlegg](#).

Dersom det konkluderes med at det er tilgjengelig nettkapasitet for kundens behov informeres kunden om dette og kunden kan hvis ønskelig be nettselskapet om tilbud om nettilknytning. Dersom nettilknytning av kundens anlegg krever at AEN søker anleggskonsesjon vil nettselskapet først utarbeide ett tilbud for planlegging av anlegget og utarbeidelse av konsesjonssøknad/oppfølging av konsesjonsprosess. Når tiltaket er ferdig planlagt og anleggskonsesjon er gitt vil nettselskapet utarbeide tilbud om nettilknytning.

Dersom det konkluderes med at det ikke er tilgjengelig nettkapasitet for kundens behov plikter nettselskapet som nevnt å utrede hvilke tiltak som må til for å kunne tilknytte kundens behov. En slik utredning er nettselskapet pliktig til å ta betalt for fra kunden, som beskrevet i [forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer](#), § 17-5.

Når utredning av tiltak er gjennomført, som vil inneholde anbefalt teknisk/økonomisk løsning inkl. grovestimat på anleggsbidrag, kan kunden om ønskelig be nettselskapet om tilbud om nettilknytning. Dersom det er behov for større nettiltak og/eller nettiltak som krever anleggskonsesjon (normalt tiltak i regionalnettet) vil nettselskapet først utarbeide ett tilbud for planlegging og eventuell utarbeidelse av konsesjonssøknad/oppfølging av konsesjonsprosess. Når tiltaket er ferdig planlagt og eventuell anleggskonsesjon er gitt vil nettselskapet utarbeide tilbud om nettilknytning.

Reservasjon og tildeling av ledig nettkapasitet

Basert på lov- og forskriftsgrunnlag ([forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. \(energilovforskriften\)](#)) og [informasjon fra NVE angående fordeling av ledig kapasitet](#), er AENs retningslinjer beskrevet i kommende underkapitler og gjelder både for uttaks- og innmatingskunder.

Hoved-retningslinje

1. Reservering av ledig nettkapasitet gjøres fra kunde har forespurt AEN om tilbud om nettilknytning (anleggsbidrag). Tilbud om nettilknytning er gyldig i maksimalt 3 måneder fra utsendelse fra AEN. Dersom tilbudet ikke signeres innen tidsfrist, frafaller reservasjonen av ledig nettkapasitet. For å kunne motta tilbud om nettilknytning (og dermed reservere ledig nettkapasitet) må øvrige myndighetstillatelser være på plass og dokumentert for AEN. For produksjonsanlegg må konsesjon etter energiloven dokumenteres. For nytt forbruk må godkjent reguleringsplan dokumenteres.
2. Tildeling av ledig nettkapasitet gjøres når tilbud om nettilknytning signeres. Dersom ikke tilbudet signeres innen frist frafaller reservasjonen av ledig nettkapasitet. Ved tildeling av ledig nettkapasitet skal tilknytningsavtale utarbeides og signeres.
3. Senest 3 måneder etter tildeling av nettkapasitet må kunde dokumentere at bygging av kundens anlegg er igangsatt og/eller at det er inngått bindende avtaler om bygging av anlegg. Eksempler på dokumentasjon er signert avtaler med utstysleverandør/ entreprenør eller

Tilknytning av nytt forbruk eller ny produksjon til kraftnettet

kvitteringer for utført arbeid. Dersom kunde ikke vil gi ut signerte avtaler eller kvitteringer kan dokumentasjonen bestå i en skriftlig signert bekreftelse fra utstyrsleverandør/entreprenør at avtaler om arbeid er inngått. Dersom ikke kunde overholder denne fristen frafaller tildelingen av ledig nettkapasitet

4. Kunder oppfordres til å melde fra til nettselskapet uten unødvendig opphold dersom utbyggingen skrinlegges i perioder der ledig nettkapasitet er reservert eller tildelt. Dette for at reservert/tildelt nettkapasitet kan frigis til eventuelle andre kunder.
5. Gitt fristene som er beskrevet over er det for kunden ikke hensiktsmessig å forespørre om tilbud om nettilknytning (som medfører reservering av ledig nettkapasitet) før innen ca ½ år før utbyggingen er planlagt igangsatt da kunden vil risikere at tildeling vil frafalle før utbyggingen er startet.

Tilpasninger dersom det ikke kreves anleggsbidrag

I noen tilfeller vil det ikke kreves anleggsbidrag ved tilknytning av nytt forbruk eller produksjon. Eksempel på dette er ved utvidelse av installert effekt i en eksisterende kraftstasjon hvor utvidet effekt er innenfor den kapasiteten kraftnettet i tilknytning til kraftstasjonen allerede er dimensjonert for (og det dermed ikke kreves investeringer i nettselskapets anlegg). I slike tilfeller vil ikke første og andre punkt i hoved-retningslinjene kunne benyttes. I disse tilfeller benyttes følgende i tillegg til punkt 3 og 4 i hoved-retningslinjene.

- Tildeling av ledig nettkapasitet gjøres ved å dokumentere at det er tatt investeringsbeslutning for bygging av anlegg som medfører økt forbruk og/eller produksjon. Dersom investeringsbeslutningsprosess krever at AEN bekrefter ledig nettkapasitet i forkant av investeringsbeslutningen, kan AEN reservere ledig nettkapasitet i maksimalt 1 måned ved forespørsel fra kunde til AEN om dette.

Tilpasninger dersom ledig nettkapasitet er reservert eller tildelt tidligere

Dersom kunde har fått reservert eller tildelt ledig nettkapasitet i tidligere ordninger, som f.eks. Statnett sin tidligere køordning (se beskrivelse side 1) gjelder tidligere ordning foran AENs retningslinjer.

Prosess for avklaring, reservering og tildeling av ledig nettkapasitet i Agder Energi Nett

